

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING

252004-9277 ÖSTERÅKERS PASTORAT

2023

AU 8 april 2024

AU 16 april 2024

KR 23 april 2024

KF 23 maj 2024

Svenska kyrkan
ÖSTERÅKER

Innehållsförteckning

Inledning	s. 2
Sammanfattning av verksamhetsåret 2023	s. 4
Grundläggande uppgiften, verksamhetsgemensamt	s. 5
Grundläggande uppgiften, gudstjänst och kyrkliga handlingar	s. 6
Grundläggande uppgiften, undervisning	
▪ undervisning barn	s. 8
▪ undervisning ungdom	s. 10
▪ undervisning konfirmand	s. 12
▪ undervisning vuxen	s. 13
Grundläggande uppgiften diakoni	
▪ diakoni och samtal	s. 14
▪ volontärverksamhet	s. 15
▪ familjerådgivning	s. 16
Grundläggande uppgiften mission	
▪ internationellt arbete	s. 17
▪ kommunikation & information	s. 18
Övrig församlingsverksamhet	
▪ Kyrkomusik & konsert	s. 20
▪ hållbarhet & miljö	s. 22
▪ projekt Andliga hållplatser	s. 23
▪ service & servering	s. 24
▪ IT & telefoni	s. 25
▪ Gravskötsel	s. 26
Styrning och ledning	
▪ strategisk styrning & revision	s. 27
▪ verksamhetsledning & verksamhetsledning	s. 28
Stödjande verksamhet	
▪ administration & verksamhetsstöd	s. 29
▪ fastighetsförvaltning	s. 31
▪ projekt Ombyggnation Åkersberga kyrkliga centrum	s. 33
Begravningsverksamhet	s. 34
Finans & ekonomisk sammanfattning	s. 36

Inledning

”Nu gör jag något nytt.

Det spirar redan,

märker ni det inte?”

(Jesaja 43:19)

Året 2023 andas förändring och framåtrörelse, trots oroliga tider. I SOM-institutets mätning visas att svenska folket som helhet har en mer pessimistisk syn på framtiden än någonsin. Då blir kyrkans roll som hoppbärare, möjliggörande och samlande kraft också viktigare än någonsin.

2023 innehöll för Österåkers pastorat flera nystarter: Renovering och om- och tillbyggnation av Åkersberga kyrkliga centrum förbereddes, Säbykyrkan förvärvades och iordningställdes för församlings- och begravningsverksamhet samt invigdes, den nya organisationen som förhandlats 2022 sjösattes och justerades delvis för att fungera väl, och såväl ny HR- och kanslichef, som nya församlingsherdar och ny kyrkoherde mottogs i pastoratet. Vi finns fortsatt på Österåkersanstalten med präst på 50 %.

De Andliga hållplatser (tidigare ”Permakyrka”) som under lång tid förberetts fann sin form, med tematik hämtad från Galaterbrevets femte kapitelns uppräknings av de ”andliga frukterna”, och arbetet med praktiskt iordningställande gjordes redo att påbörjas.

Arbetet med att nå miljödiplomering steg 2 förbereddes.

I Ljusterö-Kulla församling har pedagogisk och diagonal kompetens tillförts, så att det nu finns ett större arbetslag som betjänar församlingen.

Världsläget är fortsatt oroligt, och många som vistas i pastoratet berörs av ökande kostnader och mer ansträngd privatekonomi. Både praktiskt och själsligt stöd är fortsatt efterfrågat i hög utsträckning.

Stor påverkan på årets arbete hade den cyberattack som hela Svenska kyrkan utsattes för, då de digitala systemen sattes ur spel under årets sista månad (från 23/11 2023). Detta ledde till stort merarbete för hela arbetsstyrkan, främst ekonomi och administration. Det har bland annat medfört svårigheter att följa somliga kostnader i samband med både ombyggnation och verksamheternas budgetuppföljning.

Årets resultat visar på ett plus med ungefär 4,75 miljoner, varav nästan 3,5 miljoner är uppskrivning av stiftelsefondens värde.

En gemenskapsstärkande och inspirerande resa genomfördes i början av hösten med personalstyrka och några representanter för pastoratets förtroendevalda till Åre och Trondheim.

Jag önskar dig god läsning, i denna översiktliga berättelse om vad som gjorts och hänt i Österåkers pastorat 2023.

Elias Eriksson

Kyrkoherde i Österåkers pastorat

Sammanfattning av verksamhetsåret 2023

Organisation och personal

I pastoratets två församlingar är medelantalet anställda 61 personer, varav sex arbetar deltid, fyra säsonganställda och tio är medelantalet anställda på kyrkogårdsförvaltningen. Pastoratet anställer dessutom årligen fyra säsongstjänster samt cirka 40 kortare sommartjänster, merparten av dessa på kyrkogårdsförvaltningen.

Ekonomi

Totalt för hela pastoratet, samtliga siffror avser helåret.

Noteras bör följande intäkter:

- uppskrivning av stiftelsefondens värde med 3 451 tkr
- elstöd med 353 tkr
- reavinst vid försäljning av Bergling Media aktier med 201 tkr
- utdelningen från prästlönetillgångarna blev 430 tkr mot budgeterade 1 800 tkr.

Personalkostnaderna är mycket högre än både budget och utfall 2022 och beror på två lönerrevisioner under 2023 samt löneökningar beroende på organisationsförändringen under året. Verksamhetskostnaderna blev lägre än budget.

Hela pastoratet (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	71 212 779	72 811 000	98%
Kostnader	-24 451 738	-28 551 000	86%
Personalkostnader*	-45 729 900	-42 874 848	107%
Avskrivningar	-2 847 193	-2 680 576	106%
Resultat från finansiella investeringar	6 570 528	2 300 000	286%
Interna ränteintäkter**	4 441 689	3 346 000	133%
Intern räntekostnad**	-4 441 689	-3 346 000	133%
Resultat	4 754 476	1 004 576	473%

*Det högre utfallet, jämfört med budget, beror på försenad lönerörelse 2023 och avser retroaktiv löneutbetalning.

**Interna intäkter och kostnader som fördelas mellan olika verksamheter inom pastoratet, till exempel kostnader för fika/måltider som blir en intäkt i servicegruppen och en kostnad i exempelvis musikverksamheten med samma belopp. Beloppen innehåller även en större summa, ca 3 mkr, som begravningsverksamheten erlägger till församlingsverksamheten för gemensam administration etc.

Grundläggande uppgiften

Avsnittet omfattar verksamhetsgemensamt, gudstjänster och kyrkliga handlingar, undervisning, diakoni och mission samt barn- och ungdomsverksamhet, vuxenverksamhet och specifika verksamheter och projekt såsom hållbar utveckling, finsk verksamhet, skärgårdsverksamhet, kriminalvården, hemkyrka och husprojektet Åkersberga kyrkliga centrum.

Verksamhetsgemensamt

Mål

Att möjliggöra pastoratets verksamhet enligt verksamhetsplan och med de medel som fastställts.

Aktiviteter och verksamhet

Denna verksamhet innehåller redovisning för kyrkoavgift och ekonomisk utjämning (avgift till kyrkofonden). Kyrkoavgiften netto är det som är kvar när den ekonomiska utjämningen dragits från kyrkoavgiften, d.v.s. de medel som pastoratet disponerar för sin verksamhet. Kyrkoavgiften är 71 öre per skattekrona, stiftsavgiften räknas inte med i pastoratets avgift. Pastoratets avgift, som fastställts av kyrkofullmäktige, är preliminär och slutavräknas två år efter respektive verksamhets-/räkenskapsår. I övrigt redovisas i denna verksamhet bland annat, bidrag från stiftet, lämnade bidrag och gåvor, samt personalkostnader.

Organisation och personal

Här redovisas kostnader för i stort sett samtlig personal med den del som motsvarar gemensamma möten. Fördelning av tjänster/personalkostnader som redovisas på denna verksamhet är 320 %.

Ekonomi

Utfallet av bruttoinkomsterna från kyrkoavgiften blev 29 tkr högre än budgeterat, kostnaderna för den ekonomiska utjämningen minskade samtidigt med 2 tkr. Utdelningen på församlingens andel av prästlönetillgångarna, vilka förvaltas av Egendomsnämnden hos Stockholms stifts blev endast 430 tkr (budget 1 800 tkr).

Verksamhetsgemensamt (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	49 343 068	50 682 000	97%
Kostnader	-38 026	-65 000	59%
Personalkostnader	-1 774 204	-1 868 037	95%
Resultat	47 530 838	48 748 963	98%

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

Mål

- Pastoratet ska fira gudstjänster som hjälper människor att finna en kristen tro och att växa i sin kallelse.
- Vi ska fira gudstjänster på olika tider, i varierande former och på olika språk för att ge så många som möjligt chansen till en kristen gemenskap.
- Vi behöver i större utsträckning utöva undervisning i de kyrkliga handlingarna då de är kyrkans största kontaktyta och behöver mer förberedelser genom undervisning än för 20 år sedan.
- Vi ska, som en diakonal aspekt, hjälpa våra medmänniskor.
- Att vittna om sin hemhörighet i pastoratet blir en missionerande aspekt.
- Alla i pastoratet, medlemmar som icke medlemmar, ska nås av information om dopets innebörd samt erbjudas möjligheten att boka dop.
- Vi ska göra det enkelt att boka dop och öka antalet döpta.

Aktiviteter och verksamheter:

För att möta intentionerna i verksamhetsplanen och kunna erbjuda alternativa har vi arbetat med följande:

- Som helhet kan sägas att normaliteten 2023 var återställd efter pandemin när det gäller gudstjänster och kyrkliga handlingar. Gudstjänster, andakter på boenden och i andra sammanhang, dop, vigslar och begravningar återgick i stort sett till den form som gällt innan restriktioner infördes.
- Pastoratets båda församlingar har firat gudstjänst varje söndag och vid övriga högtider, med några få undantag för sammanlysningar. Under sommaren fortsatte den under pandemin upptäckta och uppskattade formen med utomhusgudstjänster utanför Åkersberga kyrka. Samtliga kyrkor i pastoratet har varit gudstjänstaktiva under året. Onsdagskvällar och torsdagsmorgnar har mässa firats i Åkersberga kyrka. Flera friluftsgudstjänster, många konserter med andakt, och regelbundna sinnesrogudstjänster kan nämnas, liksom regelbundet gudstjänstfirande på Österåkersanstalten och finska gudstjänster. Vandringsgudstjänster genomfördes till exempel på långfredagen på frälsarkransstigen vid Ljusterö prästgård.
- Radioandakterna i Radio Österåker 103,7 repriserades under året.
- Antalet gudstjänstdeltagare ökade under 2023. Ökningen var störst i de allmänna gudstjänsterna, medan de kyrkliga handlingarnas deltagarantal var i princip oförändrat.
- En viktig insats under 2023 för att knyta de kyrkliga handlingarna till församlingsgemenskapen var att minimera nyttjandet av vikarier för kyrkliga handlingar, och att i stället möjliggöra för pastoratets ordinarie präster att tjänstgöra i dessa.
- Dopgruppens arbete fortgick under större delen av 2023, och ett nytt helhetskoncept för kommunikation och inbjudande användes och utvärderades. Därmed ansågs uppdraget slutfört, och doparbetet söker en ny form, där både den sakramentala, kommunikativa och pedagogiska aspekten av dopet bättre kan beaktas, genom en ny tvärgrupp. Två drop in-dop genomfördes: 13 maj samt 14 oktober.

- Två gemensamma dagar för präster och musiker har genomförts, där olika aspekter av gudstjänstlivet har genomlysts och diskuterats.

Organisation och personal

Pastoratet har nio prästtjänster, varav en kyrkoherde och två församlingsherdar. Vi bedriver gudstjänstverksamhet i två olika församlingar samt inom kriminalvården på Österåkersanstalten. Pastoratet ingår i finskt förvaltningsområde därav finns finsktalande prästtjänst på deltid.

Ekonomi

Totalt inget anmärkningsvärt men bland annat på grund av pandemins speciella förutsättningar, där vi hållit båda kyrkorna öppna för ljusständning, har kostnaden för ljus och blommor ökat kraftigt. Likaså har vi använt en del till att köpa in en del nödvändig materiel som till exempel trädgårdsmöbler.

Gudstjänster och kyrkliga handlingar (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	646 977	550 000	118%
Kostnader	-947 962	-1 151 000	82%
Personalkostnader	-8 613 829	-7 060 106	122%
Interna kostnader	-108 059	0	0%
Resultat	-9 022 874	-7 661 106	118%

Undervisning

UNDERVISNING BARN

Mål

- Att skapa mötesplatser i pastoratet för barn och familj där de får erfarenhet av kristen tro, tradition och få uppleva och vara delaktig i kyrkans liv, andakt och gemenskap.

Aktiviteter och verksamhet

I pastoratet har vi erbjudit barnverksamhet under vår- och hösttermin 2023 enligt följande:

Babycafé och öppen förskola i Åkersberga kyrka.

Öppen förskola i Ljusterö prästgård i samarbete med den kommunala öppna förskolan.

Minior- och juniorgruppen Gloria.

Lovöppet på höst, jul och sportlov med aktiviteter såsom sångstund, andakt, öppen förskola, skapande, lek och gemenskap barn och familj.

Fredagsmys för barn och familj arrangeras fyra gånger per termin i respektive församling. Öppen förskola, skapande, lek, fika och andakt med sångstund avslutas med gemensam måltid bestående av tacobuffé.

Påskpysseldag och julpysseldag är aktiviteter som lockar familjer och deras barn i båda våra församlingar.

Till påskspelet och påskberättelsen samt julspelet och julberättelsen bjuder vi in barn och pedagoger i skola och förskola upp till och med årskurs 3. Vi mötte 288 barn och 48 pedagoger under påsken och 838 barn och vuxna under julen i hela pastoratet.

Den stora julkrubban med figurer i naturlig storlek gjorda i papier mache visades på kyrktorget samt i prästgården på Ljusterö från första advent till trettondag jul.

Dramavandringar och kyrkohistoriska vandringar för skolan har i år genomförts i våra kyrkor.

I augusti under två veckor innan skolan började arrangerade vi dagläger Påta på Domarudden för barn och familj. Under dessa två intensiva sommarveckor i augusti deltog 50–120 besökare per dag i varierande ålder.

Organisation och personal

Barnverksamheten såsom öppen förskola, babycafé, fredagsmys, lovverksamhet, skolverksamhet, påsk- och julpyssel, familjegudstjänster och skapargrupper utförs med hjälp

av assistenter, pedagoger och präst. Ibland medverkar även musiker samt ungdomsledare och ledaraspiranter.

Vår ungdomspraktikant är även involverad i flera av verksamheterna.

Ekonomi

Undervisning barn (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	11 546	9 000	128%
Kostnader	-200 033	-348 000	57%
Personalkostnader	-1 731 366	-1 653 235	105%
Interna kostnader	-78 526	0	0%
Resultat	-1 998 379	-1 992 235	100%

UNDERVISNING UNGDOM

Mål

- Att skapa mötesplatser i pastoratet för unga där de får erfarenhet av kristen tro, tradition och få uppleva kyrkans liv, andakt och gemenskap tillsammans med andra unga. Samt att ge unga en möjlighet att växa till i sin tro.

Aktiviteter och verksamhet

Vi har i pastoratet haft följande verksamhet för unga:

Ledarutbildning för nya unga ledare påbörjades efter vårens och sommarens konfirmandläger, där 30 nya ledaraspiranter deltog. Vi har även träffats på helger samt haft ett utbildningsläger på en helg.

Café Doxa för ungdomar träffas varje onsdagar med start med veckomässa kl. 18.00. Det har varit varierande program under året. Lekkvällar, fördjupningskvällar, spelkvällar och workshops av olika slag. Kvällen avslutas med en andakt i kyrkan. Under året har upp till 35 ungdomar deltagit per gång.

Ett lag med åtta ungdomar deltog på midnattsvolleyboll 19 november i Västerleds församling tillsammans med ungdomar från hela stiftet arrangerad av Svenska kyrkans unga. Även hejarklack bestående av fyra personer följde med.

Under juli gick en resa till kommuniteten i Taizé under tio dagar. Elva ungdomar följde med. Ledarutbildning skedde under året med 23 unga ledare med ledarläger under en helg i mars.

I september åkte vi på Bara-vara-läger med ungdomar gick till Stiftsgården Stjärnholm under en helg. 25 personer deltog.

Gosen, en verksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning, träffas varje måndag under två timmar på kvällen för att umgås, sjunga, ha gudstjänst och fika. En utflykt planeras och genomförs varje vår. Årets utflykt gick till Fjärilshuset.

Organisation och personal

Vi har haft veckoverksamhet med Café Doxa där vi varit tre till fyra ledare (pedagog, assistent och ungdomspraktikant och ibland även musiker). Likaså på Gosen, där även präst är med.

De läger som vi haft, såsom ledarläger och Bara-vara-läger, är vi också en grupp ledare som hjälps åt att utforma och leda verksamheten med assistenter, pedagoger och ungdomspraktikant. Även ledarutbildningen har utformats så att vi är fler som utformar och utför den tillsammans såsom aktör från profilyrkerna (präst, pedagog/assistent), diakon och musiker.

Ekonomi

Undervisning barn (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	45 300	-	0%
Kostnader	-525 434	-549 000	96%
Personalkostnader	-1 289 135	-1 590 156	81%
Interna kostnader	-50 865	-	0%
Resultat	-1 820 133	-2 139 156	85%

UNDERVISNING KONFIRMAND

Mål

- Att visa på livet i Kristus genom att ge konfirmanderna redskap att tyda livet på dopets grund. Att få tillfälle att lyfta frågor som konfirmanden själv bär på och att få erfarenhet av kristen tro och att kyrkans liv handlar om de centrala livsfrågorna. Att ge konfirmanden erfarenhet av andakts- och gudstjänstliv och att få hjälp att uttrycka sin tro och sitt tvivel.
- Att skapa mötesplatser i pastoratet för konfirmander där de får erfarenhet av kristen tro, tradition och få uppleva kyrkans liv, andakt och gemenskap tillsammans med andra unga, samt att få möjlighet att växa i sin tro.

Aktiviteter och verksamhet

I pastoratet erbjöds under 2023 konfirmandverksamhet enligt följande:

Två terminsgrupper, en terminsgrupp skulle åka till Stjärnholms stiftsgård med ett sportlovsläger, ett påsklovsläger på Finnåker lägergård, två somargrupper med lägervecka, ett alternativ hade läger på Finnåkers kursgård och ett hade läger på Stjärnholms stiftsgård. Somargruppen som åkte till Finnåker kallades Express och hade något färre förträffar. Detta uppskattades av många ungdomar som har ett digert program med fritidsintressen och skola och har svårt att få ihop sin vardag.

Vi hade även ett kontraktskonfirmandläger i Vasagården i augusti. Detta alternativ hade dagläger, d.v.s. inga övernattningar.

127 församlingsbor konfirmerades under 2023, varav 120 från Österåker-Östra Ryd församling och sju från Ljusterö-Kulla församling.

73 personer konfirmerades i Österåker pastorats verksamhet varav 6 personer från andra församlingar.

Konfirmanderna inbjöds postalt och anmälan gjordes via hemsidan. Även skolbesök gjordes.

Organisation och personal

Fem konfirmandgrupper har funnits under 2023. Till dessa grupper har präst, pedagog och/eller församlingsassistenter varit knuten till varje grupp. Även unga konfirmandledare har varit en stor del av den konfirmandverksamhet som har bedrivits med undervisning, aktiviteter, samtal, lekar och andakt-och gudstjänstliv.

Det har varit sex till åtta ledare i varje grupp beroende på lägeralternativ och upplägg.

Ekonomi

Undervisning barn (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	85 825	21 000	409%
Kostnader	-1 234 932	-1 124 000	110%
Personalkostnader	-2 604 744	-2 182 584	119%
Resultat	-3 753 851	-3 285 584	114%

UNDERVISNING VUXEN

Aktiviteter och verksamheter:

Undervisningen och arbetet med den andliga fördjupningen för vuxna har tagit sig flera uttryck: Regelbundna pilgrimsvandringar varannan torsdag, påskvandring på Ljusterö och i samarbete med Bergakyrkan den nya Alpha-kursen, som är en introduktion till kristen tro för vuxna. Två retreatar genomfördes. Kyrksafari genomfördes en gång på våren och en på hösten. Finsk bokcirkel genomfördes, med träffar varannan vecka under året.

Ekonomi

Undervisning vuxen (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Kostnader	-53 604	-35 000	153%
Personalkostnader	-2 213 169	-1 742 799	127%
Interna kostnader	-1 647	-	0%
Resultat	-2 268 420	-1 777 799	128%

Diakoni

DIAKONI OCH SAMTAL

Diakoni är medmänsklig omsorg, grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv. Den vill genom barmhärtighet och solidaritet möta människor i olika livssituationer. Diakoni är att handla utifrån kyrkans specifika uppdrag i världen/samhället och att vara en del av den gudstjänstfirande församlingen. Diakoni är hela församlingens uppdrag, där diakonen har en särskild roll att leda och utveckla det diakonala arbetet. Diakoni uttrycks genom kärlek till medmänniskan, gemenskap, värnandet om skapelsen och kamp för rättvisa.

Mål

- Diakonins syfte och mål är att erbjuda en stödjande hand i livets alla skeden. Ha omsorg om och avhjälpa nöd i församlingen.
- att upprätthålla vårt goda förtroendekapital i kommunen genom att fortsätta erbjuda de olika samtal vi i dag har.
- att erbjuda samtalsgrupp om sorg.
- att erbjuda föräldrastödjande grupp i samarbete med kommunen.
- att erbjuda olika typer av mötesplatser såsom "Fredagar för kropp och själ" och tisdagslunch och öppen prästgård Ljusterö onsdag och fredag.
- att tydligare annonsera och erbjuda enskilda samtal med präst/diakon.
- att fortsätta samarbetet med de externa aktörerna kvinnojouren, Österåkers kommun, Ungdomsjouren Bellis och PMU/Berga second hand.
- att bistå polisen vid överlämnande av dödsbud.
- att bistå skolor med kristöd vid exempelvis dödsfall.
- att samarbeta med kommunen i POSOM-gruppen.

Aktiviteter och verksamhet

Vi har under 2023 erbjudit:

- Samtalsstöd och praktiskt stöd för personer i olika åldrar och livsskeden.
- Regelbundna gruppverksamheter såsom soppluncher, Hållplats Vasagården, samtalsgrupp om sorg, morgonbön med frukost, sommarcafé, prata-svenska-café, öppna prästgården på Ljusterö, jubilarluncher med mera.
- Evenemang och insatser såsom kyrksafari, pilgrimsutflykter, utdelning av matkassar och julklappar, julfiranden och uppvaktning av jubilarer med kort och blomstercheck.
- Samarbete med andra aktörer såsom kommunen, kvinnojouren, ungdomsjouren och Ukrainaföreningen.

Organisation och personal

Pastoratet har fyra anställda diakoner (varav en teamledare) samt en heltids och en deltidssamtalsterapeut.

En diakon finns sedan höstterminen på 50 % i Ljusterö-Kulla församling.

VOLONTÄRVERKSAMHET

Volontärer är en viktig del av kyrkans liv, och kommer att få en större betydelse för Svenska kyrkans utveckling och överlevnad i framtiden. De ideella medarbetarna ska ha en uppgift som ger dem glädje och mening, där de får förtroende och ansvar att vara med och påverka hela vägen från planering till genomförande. Vi vill låta volontärer ha en meningsfull arbetsuppgift och vara delaktiga i pastoratets utveckling. Vi vill sträva efter att vara ett pastorat där ideella, förtroendevalda och anställda medarbetare tillsammans för arbetet framåt.

Mål

- att möjliggöra för våra medlemmar att genom sin insats leva aktivt i sitt dop och föra pastoratets liv framåt.
- att tillvarata människors inneboende längtan att vara en del i ett sammanhang, att få göra en aktiv insats för sitt pastorat.

Aktiviteter och verksamhet

Under 2023 har vi haft ett 30-tal volontärer i Österåker Östra-Ryds del av pastoratet. De kan indelas i huvudsakligen fyra kategorier.

- Volontärer som driver och planerar prata-svenska-café.
- Kyrkkaffevärdar som ordnar kyrkkaffe efter gudstjänster i Åkersberga kyrka.
- Gröna volontärer som odlar och ordnar alttarblommor.
- Volontärer som gör punktinsatser, bland annat på soppluncher i Ljusterö prästgård och Roslags-Kulla församlingshem samt med att arrangera församlingsaftnar i Vasagården.

Under 2023 har vi fått några nya volontärer till prata-svenska-café och till kaffevärdar. Punktinsatser där volontärer har planerat och möjliggjort mötesplatser tillsammans med anställd personal:

- Julfest med Inge och Någe
- Firandet av Ukrainas självständighetsdag
- Sommarcafé
- Allhelgonahelgen
- Julfirande på julafton i Åkersberga
- Julfika annandag jul Åkersberga
- Kanalens dag
- Meditationsgrupp på finska

Organisation och personal

Volontärsamordnare, som del av en diakonitjänst.

FAMILJERÅDGIVNING

Mål

Att bistå par och familjer när deras egna resurser inte räcker för att bevara goda relationer inom paret eller familjen. Vi har även tagit emot några enskilda ur parrelation/familj för traumabehandling (EMDR) om traumat hos den enskilde visar sig vara orsaken till låsningen i parrelationen/familjen. Teologiskt uttryckt: Vi har följt vårt mål att med vår kunskap och våra resurser bistå människor till att erfara att de är skapade till Guds avbild.

Aktiviteter & verksamhet

Under verksamhetsåret har omgivande kommuner varit med och medfinansierat vår verksamhet genom de upprättade LOV-avtalen.

De har vid sina årliga avstämningsmöten godkänt vår "affärsidé" (församlingsinstruktionen) och därigenom möjliggjort vår måluppfyllelse. Personalen har mottagit erforderlig handledning samt fortbildning, vilket är en förutsättning för att få ingå i KYFA (Svenska kyrkans familjerådgivares yrkesförening). Utöver gängse fortbildning inom ramen för KYFA har del av personal genomgått sexologiutbildning på anmodan av en av avtalskommunerna, samt del av personal genomgår legitimationsgrundande psykoterapiutbildning. Under året har också planerats för flytt till nya lokaler under våren 2024. Mottagningen har även bedrivit handledning mot ekonomisk ersättning åt Kvinnojouren i Österåker.

Organisation & personal

Under året har en 75 % tjänst (familjerådgivning) utökats till 100 % med anledning av studier. Den andra tjänsten, 100 % tjänst (50 % familjerådgivning + 50 % föreståndarskap/administration), har inte förändrats.

Ekonomi

Diakoni, familjerådgivning och volontärverksamhet (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	601 113	473 000	127%
Kostnader	-253 689	-477 000	53%
Personalkostnader	-3 916 849	-4 683 516	84%
Interna kostnader	-166 847	-	0%
Resultat	-3 736 273	-4 687 516	80%

Mission

INTERNATIONELLT ARBETE

Mission är att vara utsänd och det är grundläggande för kyrkan. Mission är något som kyrkan är – inte gör. Kyrkan är en del av Guds mission och som sådan sänd ut i världen för att förkunna och gestalta evangeliet om Kristus. Detta görs genom gudstjänst, undervisning och diakoni. Det internationella arbetet i Österåkers pastorat synliggörs i gudstjänst (förbön, kollekter) i undervisning (konfirmandarbetet, punktinsatser) och genom att sända bistånd ut i världen – diakoni. Pastoratet vill i sitt arbete verka för att evangeliet om Jesus Kristus når ut till alla människor i syfte att väcka levande tro. Mission innebär att arbeta för en beboelig värld för alla människor. Genom Act Svenska kyrkan och andra biståndsorganisationer vill vi på det globala och lokala planet vara med och medverka till global rättvisa, fri från förtryck, fattigdom och våld.

Verksamhet

Genom det internationella arbetet vill vi tydliggöra att vi är en del av den världsvida kyrkan. I pastoratet har vi en internationell grupp som fungerar som en rådgivande grupp till kyrkoherden. Gruppen består av anställda, volontärer och en representant från kyrkorådet. Pastoratet avsätter 1 % av medlemsintäkterna minus utjämning till ekonomiskt bistånd.

Aktiviteter

- Vi hade besök av Kennedy Kisanga i februari. Han medverkade i en gudstjänst och var med, samtalande med församlingsbor på en församlingsafton, mötte och samtalande med kyrkorådet, var med på ett möte med internationella gruppen.
- Församlingsafton med tema ACT och vårt arbete i Tanzania. Frida Falk höll ett föredrag om Act Svenska kyrkan och Kennedy Kisanga och Ullakarin Westlin berättade om arbetet i Tanzania.
- Semmelfika anordnades på Ljusterö och i Åkersberga på fettisdagen, intäkterna gick till fasteinsamlingen.
- Vi lyfte det internationella arbetet på Kanalens dag.
- Ett samarbete gällande det internationella arbetet med andra församlingar har påbörjats. De andra församlingarna är Danderyd, Täby och Vallentuna. Danderyd har sedan länge stöttat projekt i Tanzania, bland annat mjölkprojektet, och i år har även Täby församling klivit på det arbetet.
- En kontakt med ACT:s utsände i Tanzania, Lorenz Forsberg, har upprättats.
- Pärlarmaband har tillverkats och säljs till förmån för Fokus Fukeni.
- Besöker från ACT:s representanter ställdes in.
- Fairtradefika ställdes in.
- Vi hade inga volontärer på plats i Tanzania.

Organisation och personal

Internationella gruppen består av anställda, volontärer samt förtroendevalda och samordnas av en diakon.

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

Mål

Målbilden är att kyrkan upplevs som relevant, att medlemmar känner glädje över att tillhöra Svenska kyrkan och att människor har en positiv relation till Svenska kyrkan. Den externa kommunikationen syftar till att nå fler människor vid fler tillfällen. Detta görs via målgruppsanpassning, utnyttjande av befintliga kontaktytor och genom fokusering av kommunikationsinsatser. Innehållet i det som kommuniceras är relevant och trovärdigt.

Aktiviteter och verksamhet

- Medlemskampanj "Någon gör det" Mitt i Österåker v. 4–6 med syfte att öka kunskap om Svenska kyrkans verksamhet och värdegrund genom att lyfta fram åsikter/frågor som människor kan ha om kyrkan. Annonsering med små annonser i Mitt i Österåker under veckorna 4–6 med länk till landningssida och två korta filmer för sociala medier.
- Webbokning av dop lanserades på vår webb: www.svenskakyrkan.se/osteraker/dop. Dopinbudan uppdaterades med information om möjligheten att boka digitalt.
- Dopkampanj på nationell nivå v. 15–17. Vi hakade på med filmen i sociala medier och på informationsskärmar samt uppdaterade informationen på vår webb.
- I maj månad, v. 19–21, lanserades kampanj för "Kyrkan mellan land och hav" denna gång med temat inspiration/närvaro. En broschyr där fyra personer intervjuades om när de upplever en större närvaro trycktes. Den distribuerades som ODR/samhällsinformation till alla hushåll i kommunen. Längre intervjuer och en film publicerades på vår webbsida och inlägg och filmer delades i våra sociala medier kanaler. Annonsering gjordes under tre veckor i lokaltidningarna Kanalen samt Mitt i Österåker.
- Extra insatser för:
  - Drop in-dop 13/5
  - Musik i sommar
  - Vägkyrkorna
  - Kanalens dag
  - Rekrytering konfirmander
- Repris på "Någon gör det"-kampanjen i Mitt i Österåker v. 39–41, filmer Facebook samt landningssida på webben.
- Extra insatser för drop in-dop 14/10
- "Ljus i mörker" – ljusutdelning på Åkersberga station 27/10 samt i en eftermiddag i Åkersberga centrum. Folder med allhelgonahelgens program och öppettider.
- I november, v. 46–48, lanserades ytterligare en kampanj för "Kyrkan mellan land och hav" denna gång med temat förändring/omställning. En broschyr där fyra personer intervjuades om deras förändringsresa i livet distribuerades som ODR/samhällsinformation till alla hushåll i kommunen. Längre intervjuer och tre filmer publicerades på vår webbsida och inlägg och filmer delades i våra sociala medier kanaler. Annonsering i lokaltidningarna Kanalen samt Mitt i Österåker.
- I samband med att ny kyrkoherde tillträdde satte vi "Elias på kartan" med syfte att skapa förtroende för ökad relevans. Sida på webben skapades där bland annat en intervju finns med Staffan och Elias, sociala medier, PR, annonsering. Mål: ökad synlighet, skapa nyfikenhet och främja relation.
- Den 22/11 drabbades Svenska kyrkan av en cyberattack och samtliga system stängdes ner. Därav kunde vi under den sista delen av året inte uppdatera vår webb,

komma åt filer och inte använda alla de kommunikationskanaler som vi brukar ha tillgängliga. Det vi då fokuserade på att var våra sociala medier kanaler, annonsering, nyhetsbrev via mejl och affischering. Räckvidden för våra sociala medier-konton ökade jämfört med samma period tidigare år. Kyrkluren uppdaterades regelbundet och predikoturerna kom med i lokaltidningen. Några evenemang kom även med i Visit Roslagens kalendarium. Svårigheterna låg i att ha tillgång till korrekt information.

Organisation & personal

Kommunikationsenheten bemannas av två kommunikatörer på 100 %.

Ekonomi

Kommunikation och information (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Kostnader	-1 251 925	-1 650 000	76%
Personalkostnader	-1 391 532	-1 271 881	109%
Resultat	-2 643 457	-2 921 881	90%

Övrig pastoratsverksamhet

Inom den gemensamma pastoratsverksamheten redovisas verksamheter som antingen spänner över hela den grundläggande uppgiften eller är relaterade till den grundläggande uppgiften men inte en direkt del av den.

KYRKOMUSIK OCH KONSERT

Samtliga mål satta vid budget 2023 har uppnåtts:

- Att våra grupper med körer och ensembler deltar regelbundet i våra gudstjänster och musikgudstjänster.
- Att vi ska knyta ännu fler ungdomar till vår musikverksamhet.
- Att vi ska fortsätta arbetet med orgelundervisning och orgelfestivaler.
- Vi ska bedriva sommarmusik i den sedan tidigare uppskattade traditionen.
- Vi ska nå ut ännu tydligare som undervisande och missionerande kraft, till exempel med konsertprojekt såsom Bachs Johannespassion. Vi ska bjuda in till församlingsafton och berätta om Bach (den femte evangelisten) och om hur han predikar evangeliet i passionshistorien.

Aktiviteter och verksamhet

I december 2023 hade vi 18 körer (sju barn-, en ungdomsgrupp- och elva vuxenkörer) samt två övriga musikgrupper (kammarorkestern och orgelsällskapet). Totalt deltagarantal på 453 personer. Därtill bedrevs orgelundervisning kontinuerligt för sju elever. Gudstjänster, musikgudstjänster, konserter, sommarmusikserie och orgelhelger såväl som kördagar, internat och körresor av olika slag har blivit av i den utsträckningen som planerats och förväntats.

Några av årets extra satsningar:

- Johannespassionen framfördes. Kammarkören Non Silentium, Österåkers Kammarorkester och solister. Ett par veckor innan den konserten hölls också en församlingsafton om den "femte evangelisten" Bachs sätt att i toner beskriva Jesu sista timmar.
- Fullmatad orgelhelg med inriktning både på barn och vuxna. Antalet orgelelever i regelbunden verksamhet fortsätter att öka.
- Kören Glorius Gospel Choir firade stort jubileum med extra stor orkester i fullsatt Berga teater. Även det ett led i att nå ut med musikens undervisande och missionerande kraft.
- Kammarkören Non Silentium vann både ett guld och ett silver på Internationell körtävling i Portugal.

Organisation och personal

Sju heltidsanställda musiker i början av året varav en var föräldraledig på deltid under vårterminen. Två pensionsavgångar i mitten av året men trots vakanser genomfördes körgruppsverksamheten med hjälp av vikariat.

Här redovisas också en deltidsarvoderad körledare för vår gospelkör samt kostnad för musiker som medverkar regelbundet på gudstjänster vid Österåkersanstalten. Övriga personalkostnader för inhyrda musiker och artister vid musikgudstjänster och konserter ingår förstås också i totalen.

Ekonomi

Kyrkomusik och konsert (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter*	84 261		
Kostnader	-1 666 726	-2 194 000	76%
Personalkostnader	-557 687	-315 544	177%
Avskrivningar	-13 027	-13 026	100%
Interna kostnader*	-173 690		
Resultat	-2 326 869	-2 522 570	92%

*Intäkter är diverse olika intäkter, t.ex. serveringsintäkter och bidrag från andra aktörer som delat på kostnader för musikevenemang. Interna kostnader är bokningar för mat och fika till körerna.

HÅLLBARHET & MILJÖ

Mål

- Arbetet med att ta fram de nya delmålen inför miljödiplomeringen steg 2 påbörjades.
- Laddstolpar sattes upp på ett flertal ställen i pastoratet.
- Vad gäller elbesparing på 10 % så är det ej mätbart.
- Upprustning av Klockarhagen vid Österåkers kyrka för bete enligt gamla natur och kulturarvsprinciper har genomförts.
- En äng anlades även vid Ljusterö prästgård.
- Inga policydokument har påbörjats.
- Arbetet med steg 2 har försenats och är uppskjutet ett år, till våren 2025.
- Ingen större bevakning av inköp och aktiviteter.
- Under hösten 2023 kom projekt Permakyrka i gång ordentligt och det förväntas slutföras under 2024. Namnet Permakyrka ändrades också till Andliga hållplatser.

Aktiviteter

Under året har regelbundna möten hållits med pastoratets hållbarhetsgrupp.

Personalen har informerats regelbundet om arbetets progression och även förtroendevalda har informerats.

Under 2023 gjordes en resa med personal och förtroendevalda till Åre och Trondheim och då arbetades det med biskop Andreas Holmbergs bok "Gud såg att det var gott".

Pastoratet har medverkat vid kommunens klimat- och miljöråd och medverkade även på Klimatdagen under våren 2023.

Under 2023 fortsatte arbetet med närodlade altarblommor i Åkersberga kyrka.

Organisation och personal

Under 2023 har hållbarhetsarbetet letts av en hållbarhetssamordnare.

Ekonomi

Hållbarhet och miljö (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Kostnader	-52 532	-115 000	46%
Personalkostnader	-282 059	-343 670	82%
Resultat	-334 592	-458 670	73%

PROJEKT "ANDLIGA HÅLLPLATSER" (TIDIGARE "PERMAKYRKA")

Uppdraget är att fullfölja genomförandet av projektet "Andliga hållplatser" enligt beviljade medel inom ramen för Färdplan för klimatet utfärdad av Kyrkokansliet. Projektet är försenat och nytt datum för avslut är 31 december 2024.

Mål

- Byggnation och invigning av alla sju planerade hållplatser: Åkersberga kyrkliga centrum, Klockarhagen, Ljusterö, Roslags-Kulla, Säbykyrkan, Rydbo samt Ingmarsö (under utredning).
- Målet att skapa förutsättningar för projektet att spridas till andra församlingar, pastorat och stift, ett tidigare mål, är inte prioriterat.

Aktiviteter och verksamhet

I verksamhetsplan och budet för 2023 står dessa aktiviteter specificerade:

- Vi ska bygga sju till åtta andligahållplatser runtom i pastoratet innehållande återbrukade gravstenar – sju hållplatser, arbete pågår.
- Vi ska genomgående dokumentera vårt arbete – Ej uppfyllt, ej prioritet.
- Vi ska ta fram verksamhetsmaterial till de olika hållplatserna – Arbete pågår.
- Vi ska planera för någon form av invigning sommaren 2023. – Försenat.
Invigning/ingivningar 2024
- Vi ska ta fram ett konfirmandupplägg med fokus på miljö/klimat. – Ej uppfyllt.

SERVICE & SERVERING

Vi ska kunna erbjuda en trygg, värdegrundsskapande och öppen kyrka. Vi ska i funktionerna vaktmästare, reception samt kök se och bemöta alla som kommer in i vår kyrka och medverkar i våra verksamheter.

Mål

- Att uppnå en digital struktur för serveringsbeställningar.
- Serverings- och uthyrningsverksamhet ska erbjudas servering i pastoratets samlingslokaler samt hyra ut till dessa samlingar och övriga verksamheter.
- Att ha fortsatt utblick till andra församlingars struktur och organisation för att uppnå en högre nivå av effektivitet och en god arbetsmiljö.
- Bidra till det övergripande målet att öka antalet döpta.
- Förenkla bokningar av samlingslokal i samband med kyrkliga handlingar.

Aktiviteter och verksamhet

Vi har under året fortsatt att titta på lösningar för att utveckla ett nytt digitalt bokningssystem av servering och förtäring. Arbetet kommer fortgå även under detta år. Antal betalande besökare på tisdagslunchen har återigen ökat under hösten och under sommaren genomfördes ett sommarcafé i stället för tisdagslunchen vilket var uppskattat och välbesökt.

Säbykyrkan invigdes och har blivit ytterligare en lokal som man kan ha servering i. Servicegruppen gjorde en heldagsutflykt till andra närliggande församlingar för att ta del av hur de arbetar med reception, vaktmästeri och kök.

Ombyggnationen av Åkersberga kyrkliga centrum inleddes vilket ledde till flytt av lokaler och ett ökat nyttjande av cafeterian.

Kyrktorget har fortsatt att vara en mötesplats för församlingsbor och det har blivit mer aktivitet på kyrktorget i form av fler besökare. Bland annat har man startat med bokbytarbord i receptionen.

Organisation och personal

Husfar på heltid samt en husmor på 50 %. Husmorstjänsten utökades under året från 25 % till 50 % då behovet fanns. Receptionist på heltid samt två kontorsvaktmästare, en heltid och en halvtid.

Ekonomi

Service och servering (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	24 370	47 000	52%
Kostnader	-617 827	-299 000	207%
Personalkostnader	-2 561 049	-1 645 030	156%
Interna intäkter	689 904	-	0%
Resultat	-2 464 602	-1 897 030	130%

IT & TELEFONI

Mål

- Pastoratets mål med IT-stödet samt telefonin är att underlätta för verksamheterna och stödfunktionerna att utföra sina arbetsuppgifter på ett effektivt sätt. Många funktioner är dessutom relaterade till kyrkans nationella nivå och stiftens där flertal funktioner finns till församlingarnas och pastoratets stöd.
- Mobiler och bärbara datorer möjliggör distansarbete och möjlighet till videomöte.

Aktiviteter och verksamhet

Vi har under året infört ett nytt system för att möjliggöra för våra församlingsbor att boka dop via vår hemsida.

Samtliga i kyrkorådet har under året fått tillgång till en surfplatta och utbildning av IT-samordnare.

En ny projektor installerades i cafeteria som underlättar vid föreläsningar med bildpresentation. Även i lilla kapellet installerades en projektor då rummet även används som konferensrum i samband med ombyggnationen.

Den 23 november drabbades Svenska kyrkan av en cyberattack. Detta ledde till att alla system vi använder låg nere under ett flertal veckor. Systemen släpptes sedan på succesivt och i slutet av december 2023 fungerade de flesta system som vanligt igen. Mycket arbete med att snabbt ställa om vårt arbetssätt fick göras och hitta på andra lösningar för att kunna arbeta så optimalt som möjligt.

Teams och Outlook fungerade under tiden som vanligt, vilket underlättade kommunikationen både internt och externt.

Organisation och personal

Pastoratet har avtal med Stockholms stift avseende telefoniväxeltjänst.

IT-samordnare som även tjänstgör inom begravningsverksamheten.

Ekonomi

IT och telefoni (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	1 500	-	0%
Kostnader	-2 095 219	-1 973 000	106%
Personalkostnader	-202 451	-234 375	86%
Resultat	-2 296 170	-2 207 375	104%

GRAVSKÖTSEL

Uppgift

Att erbjuda gravrättsinnehavare tjänster som skötsel, plantering och gravljusändning om de inte har möjlighet att själva ta hand om sina gravar.

Mål

- Att ytterligare utöka antalet skötselavtal med enskilda gravrättsinnehavare på alla kyrkogårdar. Vi har sedan Österåkers pastorat bildades ökat antalet avtalskunder varje år. Beställd gravskötsel är många gånger ett måste för att vi ska kunna upprätthålla fina, välskötta kyrkogårdar.

Måluppfyllelse

- Närmare en tredjedel av alla upplåtna gravar i Österåkers pastorat hade beställd skötsel under 2023. Det långsiktiga målet är att en majoritet av alla upplåtna gravar ska ha någon form av skötselavtal. Kyrkogårdsförvaltningens skötsel av askgravlunden på Österåkers kyrkogård tar nya steg för varje år genom utökade rabatter, stenläggningar och bänkar.

Organisation

Gravskötseln hanterades av administratörer på kyrkogårdsförvaltningen. Skötseln utfördes av framför allt säsongsanställda men även av året runt-anställda kyrkogårdsarbetare och sommarjobbare.

Ekonomi

Gravskötsel (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	908 210	885 000	103%
Kostnader	-309 897	-315 000	98%
Personalkostnader	-385 034	-271 309	142%
Resultat	213 279	298 691	71%

Styrning & ledning

STRATEGISK STYRNING OCH REVISION

Österåkers pastorat består av två församlingar. Församlingen är den primära enheten inom Svenska kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Allt annat som pastoratet utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. I verksamhetsområdet styrning och ledning redovisas de styrnings- och ledningsfunktioner som fastställts av kyrkoordningen.

Kyrkofullmäktige är församlingens högsta, beslutande organ. Enligt kyrkoordningen beslutar kyrkofullmäktige i principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt. Kyrkorådet fungerar som fullmäktiges verkställande organ och församlingens styrelse. Utgångspunkten för kyrkorådets arbete är församlingsinstruktionen samt beslutad verksamhetsplan och budget.

Mål

- Att ha omsorg om församlingens liv och ansvara för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd, bland annat genom att se till att material till verksamhetsplan och budget förbereds samt verkställs utifrån kyrkofullmäktiges beslut.
- Att, med hjälp av förtroendevalda, externa revisorer, enligt lagstiftning och god redovisningssed, granska församlingens verksamhet och ekonomi.

Aktiviteter och verksamhet

Under 2023 har följande organ sammanträtt regelbundet:

Kyrkofullmäktige, kyrkoråd, arbetsutskott, personalutskott, fastighets- och kyrkogårdsutskott samt församlingsråd för Österåker-Östra Ryd respektive Ljusterö-Kulla församling. Samtliga sammanträden har protokollförts och protokollen från kyrkofullmäktige, kyrkorådet och de båda församlingsråden har publicerats på pastoratets hemsida under fliken, Om oss.

Revisionsarbetet har genomförts av en auktoriserad revisor från PwC Sverige samt en grupp förtroendevalda revisorer.

Organisation och personal

Kyrkoherden, kanslichef, sekreterare och till viss del kyrkogårdschef och fastighetsansvarig redovisas i denna verksamhet.

Ekonomi

Strategisk styrning (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Kostnader	-368 896	-607 000	61%
Personalkostnader	-1 786 436	-1 683 813	106%
Interna intäkter	529 998	881 000	60%
Interna kostnader	-46 403	-	
Resultat	-1 671 737	-1 409 813	119%

VERKSAMHETSLEDNING & VERKSAMHETSGEMENSAMT

Mål

- Att utföra pastoratets verksamheter i enlighet med kyrkoordningen, Svenska kyrkans författningssamlingar, kollektivavtal, lagar och regler.
- Att genomföra en omorganisation med bakgrund i den psykosociala utredning som gjordes 2021.
- Vi ska skapa starkare gemenskap.
- Vi ska uppnå en bättre samplanering och process kring verksamhetsplan och budget.

Aktiviteter och verksamhet

Ledningsgruppens form har utvecklats under året.

Den nya organisationen sattes på plats i början av året, och finjusterades under årets gång. Morgonmessa samt personalinformation från kyrkoherde och ledningsgrupp har genomförts varje torsdagsförmiddag.

Arbetet med uppdatering och nyskrivning av policys har skett löpande.

Då pastoratet tillfört HR-kompetens genomfördes en intern medarbetarundersökning gällande arbetsmiljö, vilken visade en positiv trend, bland annat gällande gemenskap.

Resultat samt uppföljning påbörjades och fortsätter under 2024.

Arbetet för att stärka samplanering och process kring verksamhetsplan och budget påbörjades, bland annat genom samtal mellan kyrkoherden och kyrkorådet, samt genom tillsättandet av en redaktion som samlar och bearbetar materialet.

Organisation och personal

Kyrkoherden leder verksamheten i pastoratet i nära samarbete med de förtroendevalda (den delade ansvarslinjen). Kyrkoherden har ett rådgivande organ, ledningsgruppen, bestående av församlingsherdar, chefer, samordnare. I och med den nya organisationen har fler chefer med mandat och ansvar för arbetsledning och arbetsmiljö tillkommit i verksamheten.

Ekonomi

Verksamhetens ekonomi omfattar i huvudsak personalkostnader.

Verksamhetsledning (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	12 000	12 000	100%
Kostnader	-92 216	-180 000	51%
Personalkostnader	-2 527 159	-1 997 716	127%
Interna intäkter	630 532	718 000	88%
Resultat	-1 976 843	-1 447 716	137%

Stödjande verksamhet & förvaltning

För att pastoratet ska kunna utföra den grundläggande uppgiften behövs olika stödfunktioner i form av administration, IT samt fastighets- och kapitalförvaltning. Här återfinns också den myndighetsutövning vi har i att bevara Sveriges kulturarv samt enligt Svenska kyrkans bestämmelser kravet om offentligt arkiv och diarium.

ADMINISTRATION OCH VERKSAMHETSSTÖD

Den gemensamma administrationen har till uppgift att ge stöd till övriga verksamheter genom hanteringen av ekonomi, personal, kontor, IT och telefoni, post, arkivering, bokningar av kyrkliga handlingar och kyrkobokföring.

Kansliet fungerar även som sekretariat för förtroendevalda.

Mål

- Våra församlingar ska tillsammans bli "Svenska kyrkan Österåker – Kyrkan mellan land och hav" med fördjupad samplanering och bättre rutiner för att kunna hushålla med de resurser vi har.
- Vi ska öka den digitala närvaron och kunskapen bland personalen.
- Vi ska uppfylla de processkrav som ställs från Kyrkokansliet inom ramen för samverkan och digitalisering.
- Vi ska upprätta ett nytt arkivregister enligt nya riktlinjer från Kyrkokansliet.
- Vi ska uppnå en mer korrekt fördelning av personalkostnader för att bättre kunna spegla organisationen i budget.

Aktiviteter

Vi har implementerat digital bokning av dop. Detta har mottagits mycket positivt bland våra församlingsbor. Från mitten av februari när tjänsten öppnade fram till mitten av november har cirka 80 dop bokats via den digitala tjänsten.

Cyberattacken ställde till det då vårt bokningssystem inte kunde användas. Mycket arbete lades på att återskapa bokningar som gjort och ändra arbetssätt för manuell bokning.

Ny kansli-/HR-chef började under året och ett prioriterat arbete med att skapa policy och rutiner för bland annat arbetsmiljöarbetet inleddes.

Vi har under året fortsatt arbetet med att se över alla våra avtal inom organisationen för att upptäcka vilka som vi inte nyttjar till fullo.

Den digitala närvaron bland personalen upplevs ha ökat men återkommande utbildningar krävs. Teams används nu som den främsta informationskanalen internt.

Organisation och personal

Kanslichef, biträdande kanslichef samt två administrativa tjänster.

Ekonomi

Gemensamt och administration (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	6 397	10 000	64%
Kostnader	-975 277	-988 000	99%
Personalkostnader	-4 319 881	-4 505 152	96%
Interna intäkter	1 839 608	1 663 000	111%
Interna kostnader	-62 472	-	
Resultat	-3 511 625	-3 820 152	92%

FASTIGHETSFÖRVALTNING

Mål

Vi har under året arbetat för driftsäkra system, genomfört hållbara åtgärder och haft ett långsiktigt klimat- och miljöarbete i fokus. Vi har arbetat med att ta fram ritningar, planer och bygglovshandlingar för att under hösten starta arbetet med ombyggnationen av Åkersberga kyrkliga centrum.

Aktiviteter och verksamhet

Under året har vi kontinuerligt uppdaterat våra vård- och underhållsplaner och vårt fastighetssystem DeDu. Vi har även fortsatt med arbetet med att installera laddstolpar så under året har Östra Ryds kyrka, Garnsviken och Ljusterö kyrkas parkeringsplatser fått två laddstolpar med fyra laddplatser var.

Österåkers pastorat har under året förvärvat Säbykyrkan och ökat tillgängligheten och möjliggjort högre nyttjande genom att göra parkeringen större, dra in kommunalt VA, renoverat kök, två toaletter och serveringsrummet.

Vi har också:

- Utfört EN-besiktningar i alla våra kyrkor och åtgärdat de brister som framkom. Detta för att ha en hög elsäkerhet.
- Målat om Garnsvikens garage och del av manskapsbyggnad, Österåkers manskapsbyggnad och Österåkers prästgård. Vi har även lagat putsen och målat det gamla pumphuset vid Österåkers kyrka.
- Lagat och på några delar satt upp nytt fårstängsel runt Klockarhagen. Slyröjningsarbetet fortsatte och på senvåren flyttade sex roslagsfår in. Under början av hösten byggdes ett vindskydd till fåren och det beslutades att de skulle stanna året runt. Fåren är ett mycket uppskattat utflyktsmål för församlingsbor.
- Renoverat och målat om förstukvisten på Österåkers prästgård.
- Anlagt en ny grusgång med stolpbelysning från parkeringen upp till norra ingången vid Roslags-Kulla kyrka.
- Uppdaterat brandlarmscentraler i Åkersberga kyrkliga centrum och i Österåkers prästgård.

Det läggs också mycket tid på löpande underhåll och felavhjälpande åtgärder. Det kan vara potthål i asfaltsvägar/gångar, armaturer som gått sönder, kranar som läcker och inredning/möbler som går sönder.

Det har arbetats med planering, tillstånd och AKB för att sätta dragstag i taket i Ljusterö kyrka för att avlasta den dåliga konstruktionen på takstolarna. KAE:n som söktes förra året beviljades.

Organisation och personal

Fastighetsteamet bestående av kyrkoherde, fastighetsansvarig, kyrkogårdschef, larmansvarig och fastighetsskötare sköter det löpande arbetet. Fastighetsteamet arbetar med budget och verksamhetsuppföljning i form av planerat underhåll och akuta åtgärder. Fastighets- och begravningsutskott bestående av förtroendevalda finns för övergripande strategiska frågor.

Ekonomi

De projekt som inte blivit av och som till stor del påverkat resultatet är sprickutredning av Österåkers kyrka och klockstapeln vid Roslagskulla kyrka. Dessa projekt beslutades att de är så stora och omfattande att vi ska söka kyrkoantikvarisk (KAE) ersättning för dem.

Sprickutredningen kommer ingå i det stora projektet med att laga skiffertaket på Österåker kyrka.

Fastighetsförvaltning (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	1 039 623	-	0%
Kostnader	-6 103 942	-6 970 000	88%
Personalkostnader	-2 648 650	-2 282 629	116%
Avskrivningar	-1 667 562	-1 563 531	107%
Resultat	-9 380 531	-10 816 160	87%

PROJEKT OMBYGGNATION ÅKERSBERGA KYRKLIGA CENTRUM

Pastoratets uppgift är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Detta med församlingens bästa och dess framtid för ögonen. Projekteringen av en ombyggnation och tillbyggnad av Åkersberga kyrkliga centrum hade till stor del genomförts under föregående verksamhetsår, 2022.

Mål

- Att tillsammans med externa konsulter färdigställa en projektering av den s.k. Etapp 1a, b och c. Projekteringen ska innehålla färdiga systemhandlingar, bygglovhandlingar samt förfrågningsunderlag.
- Att identifiera och ge uppdrag åt en byggprojektledare.
- Att, baserat på förfrågningsunderlaget, ta in anbud från möjliga byggentreprenörer.
- Att få godkänt och genomföra en byggstart av Etapp 1.
- Att hitta rimliga alternativ för verksamhet som under ombyggnationen måste flytta ut.
- Att kontinuerligt hålla personal och förtroendevalda informerade om projektets status.

Måluppfyllelse/aktiviteter och verksamhet

- Alla målen uppfylldes enligt ovanstående.

Organisation och personal

Kyrkoherden ledde projektet fram till och med den 1 september då uppgiften övergick till att vara pastoratets ekonomiska ombud i projektet. Regelbunden rapportering har genomförts till en projektgrupp bestående av personal och förtroendevalda samt till fastighets- och kyrkogårdsutskottet.

Projektledare för ombyggnationen är Greenhouse Living Sweden AB. Entreprenör byggfirman ÅC Bygg AB.

Ekonomi

Till och med 2023-12-31 har 8 733 tkr lagts ner i pågående arbete avseende ombyggnationen.

Begravningsverksamhet

Uppgift

Begravningsverksamhetens uppdrag är att uppfylla begravningslagens krav på en värdig, effektiv och korrekt verksamhet.

Vi ska, så långt det är möjligt, tillgodose alla medborgares önskemål om god begravningsmiljö, bland annat genom att tillhandahålla plats för kistgravar, urngravar, minneslundar, askgravlund samt lokaler för andra trosbekännare.

Ansvaret omfattar även personal, maskiner och andra anordningar som krävs för att fullgöra dessa uppgifter.

Mål

- Att ge god service när det gäller gravsättningar, begravningar, skötsel av allmänna ytor och gravar.
- Att arbeta med hållbarhetsfrågor och öka miljömedvetenheten på kyrkogårdarna, ett arbete i linje med Österåkers pastorats miljödiplomering.
- Att öka tillgängligheten till våra kyrkogårdar genom adekvat belysning, förbättrade grusgångar med mera.
- Att skapa ändamålsenliga lokaler och resurser för verksamheten.
- Att fortsätta utredningen av markförhållandena på Garnsviken för att säkerställa hur begravningsplatsen kan användas i framtiden.
- Att fortsätta arbeta med kyrkogårdarnas kulturarv, både när det gäller gamla gravstenar, kyrkmurar, växter och gravkvarter.

Måluppfyllelse

- Vår service och allmänna skötsel av kyrkogårdar har upplevts som god.
- Vi stärker hållbarhetsinsatserna inom begravningsverksamheten med fler fossilfria redskap och maskiner samt fler rabatter med växter som drar till sig pollinerare. Vi släpper upp ängsmark på flera håll för att skapa bättre förutsättningar för biologisk mångfald samtidigt som vi sparar in på drivmedel och utsläpp genom att inte klippa gräs i samma utsträckning.
Vi komposterar i allt större utsträckning och har får och bikupor på kyrkans mark. Vi har släckt nattbelysningen på alla kyrkogårdar för att spara energi och ljus så att fladdermöss och andra nattaktiva djur ges utrymme.
- Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten till kyrkogårdarna, främst genom att underhålla grusgångar och i en del fall skapa nya entréer och parkeringar. En ny grusgång vid Roslagskulla kyrkogård anlades 2023, från parkeringen vid väg 276 till kyrkogårdsentrén i nordöst.
- Under 2023 lät vi bygga om den före detta verkstaden på Ljusterö kyrkogård till nytt personalrum. Arbetet med det nya huset med garage, besökstoiletter och personalrum på Roslagskulla kyrkogård startade. Manskapsboden på Österåkers kyrkogård målades om.

- Vi fortsätter det omfattande arbetet med att försöka komma till rätta med Garnsvikens begravningsplats vattensjuka mark. Vi gör åtgärder steg för steg för att följa utvecklingen. Under 2023 gjordes insatser för att förbättra flödet från bäckar ovan begravningsplatsen. Diken fördjupades och nya avrinningsrör monterades för att leda in vattenflöden i den gjutna ränna som omgärdar begravningsplatsen.
- Vi jobbar med systematiskt med att bevara och lyfta fram kulturarvet på kyrkogårdarna. Under 2023 lades den södra kyrkomuren på Roslagskulla om som en del av det löpande underhållet av kyrkomurarna. Arbetet med några större kulturgravar på Österåkers kyrkogård inleddes. Arbetet med att ersätta två så kallade stödmurar (mindre broar) på Österåkers kyrkogårds sydsida påbörjades.

Organisation och personal:

Begravningsverksamheten/kyrkogårdsförvaltningen bestod av kyrkogårdschef, arbetsledare på kyrkogården, fem och en halv kyrkogårdsarbetare, fyra säsongarbetare (april–november), två administratörstjänster samt sommarpersonal. I arbetslaget ingick även en och en halv kyrkvaktmästare.

Statistik över gravsatta 2023 (2022 inom parentes)

Totalt: 276 (294)

Av dessa:

Kistgravsatta: 19 (14)

Urngravsatta: 83 (102)

Gravsatta/spridda i minneslund: 115 (108)

Gravsatta i askgravlund, Österåker: 55 (70)

Ekonomi

Begravningsverksamhet (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	20 089 884	20 122 000	100%
Kostnader	-6 845 684	-8 586 000	80%
Personalkostnader	-6 590 266	-7 086 461	93%
Avskrivningar	-1 166 605	-1 104 020	106%
Räntekostnader	-31 857		
Interna intäkter	141 804		
Interna kostnader	-3 609 982	-3 346 000	108%
Resultat	1 987 295	-481	

Finans & ekonomisk sammanfattning

Finansnetto

I verksamheten redovisas pastoratets finansiella intäkter och kostnader. Anskaffningsvärdet på Stiftelsefonden hos Handelsbanken är 63 mkr. Marknadsvärdet per 2023-12-31 var 59 996 tkr. I förra bokslutet gjordes en nedskrivning av värdet till 56 546 tkr, eftersom det var marknadsvärdet just då. I år har värdet behövt skrivas upp med 3 451 tkr, så detta belopp har förbättrat finansnettot med samma belopp. Utdelningarna under året uppgick till 2 847 tkr (f.å. 3 086 tkr). Handelsbankens förvaltararvode uppgick till 270 tkr (f.å. 286 tkr).

Den interna ränteintäkten och kostnaden avser beräkning på begravningsverksamhetens anläggningstillgångar som församlingsverksamheten finansierat, samt beräkning av ränta på ackumulerat överskott i begravningsverksamheten som också ränteberäknas. Framför allt den interna ränteintäkten har ökat kraftigt och beror på högre räntesats som beloppen ska beräknas på.

Under året har en översyn av målkapitalets storlek gjorts och fastställts till 60 mkr (tidigare 55 mkr).

I budget beräknades årets personalkostnad bli 58,9 % av intäkterna exklusive finansiella poster. Det verkliga utfallet blev 64,22 % och förklaras av två lönerevisioner under året samt organisationsförändringar.

Om man bortser från den extraordinära uppskrivningen på 3 451 tkr, så hamnar årsresultatet på ca 1 303 tkr. Detta är ingen stor avvikelse mot budget på 1 005 tkr.

Finans (tkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall i % av budget
Intäkter	6 602 385	2 300 000	287%
Kostnader	-310 740	-330 000	94%
Interna intäkter	609 844	84 000	726%
Interna kostnader	-141 804	-	
Resultat	6 759 685	2 054 000	329%